Należytość pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena 25 groszy

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie

PRENUMERATA:
Miesięcznie . . . . Zł. 1·10
Kwartalnie . . . . Zł. 3·30
Półrocznie . . . . Zł. 6·60
Rocznie . . . . Zł. 13·20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie Zł. 1·50

Konto P. K. O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu

Rękopisów nie zwraca się

OGŁOSZENIA:
Strona . . . . Zł. 200·—
1/2 strony . . . . Zł. 100·—
1/4 „ . . . . Zł. 60·—
1/8 „ . . . . Zł. 30·—
1/16 „ . . . . Zł. 15·—
1/32 „ . . . . Zł. 8·—
Przed tekstem 100 proc. drożej. Drobne za słowo 30 gr.

Rok VIII Tarnów, piątek dnia 22 marca 1935 r. Nr. 12

Obchód imienin Marszałka Piłsudskiego

Imieniny Marszałka Piłsudskiego Tarnów obchodził bardzo uroczyście. Cały szereg budynków państwowych, a w szczególności budynek Starostwa był efektownie udekorowany i iluminowany. Z domów powiewały flagi państwowe, a na oknach widniały nalepki z podobizną Marszałka Piłsudskiego. Uroczystości imieninowe rozpoczęły się już w sobotę 16 marca i trwały aż do środy 20 marca br. W dniu imienin panował w mieście uroczysty nastrój i we wszystkich uroczystych imprezach brały udział wielkie rzesze publiczności.

W sobotę 16 bm. odbył się w sali Domu Żołnierza wieczór muzyki polskiej urządzony przez Rodzinę Wojskową. Wstępne przemówienie wygłosił p. major Kłosowicz, poczem nastąpiły produkcje orkiestry symfonicznej pod batutą por. Kurdowskiego, oraz występ p. Grossowej z Jarosławia.

W niedzielę 17 bm. odbyła się w sali rady miejskiej akademja związku rezerwistów z bogatym programem. Przemówienia wygłosili sso Grzybek i inż. Sobol. W ten sam wieczór odbyła się również akademja związku legjonistów i Peowiaków. Zagaił p. inż. Kruszyna, poczem nastąpiły produkcje kwartetu smyczkowego, chóru II gimnazjum oraz gawęda legjonowa p. Jasińskiego.

Szkoła „Safa Berura„ obchodziła imieniny Marszałka Piłsudskiego bardzo uroczyście. W niedzielę 17 bm. odbył się w przepełnionej wielkiej sali szkolnej uroczysty wieczór, w którym brali udział wszyscy rodzice uczniów szkolnych.

Wieczór zagaił p. dyr. Dr Rosenbusch, który w treściwy sposób scharakteryzował postać Marszałka Piłsudskiego i Jego heroiczną walkę o Niepodległość Polski, poczem chór szkolny odśpiewał hymn państwowy i Hatikwę. Nastąpiła efektowna inscenizacja „Raportu“ Leona Zypowskiego oraz deklamacja wiersza Zbierzchowskiego p. t. „Piłsudski“. Dłuższy referat sumiennie opracowany o życiu i czynach Marszałka Piłsudskiego wygłosił H. Wróbel, ucz. VI kl. gimn. „Safa Berura“. Referat ten był przeplatany deklamacją wierszy: „A gdy na wojenkę szli ojczyźnie służyć“, oraz „Kto jak On“ Słońskiego. W dalszym ciągu nastąpiła deklamacja chóralna „Fanfary“ Józefa Mączki przy akompanjamencie orkiestry szkolnej. Odśpiewaniem I Brygady przez chór szkolny, zakończył się uroczysty ten wieczór.

We wtorek 19 bm. odbył się w szkole „Safa Berura“ uroczysty poranek poczem dzieci brały udział w nabożeństwie w Templu.

W poniedziałek 18 bm. popołudniu odbyły się przedstawienia dla wojska w kinie „Marzenie“ i „Apollo“.

O godzinie 18 wiecz. odbył się capstrzyk orkiestr po ulicach miasta, poczem wobec licznie zebranej publiczności, kompanji wojsk, orkiestr wojskowej, kolejowej i studenckiej p. dyr. Pogoda wygłosił piękne, pełne temperamentu przemówienie o życiu i Czynach Marszałka Piłsudskiego, zakończone okrzykiem na cześć Pana Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego, powtórzonym trzykrotnie przez zebranych. Odegraniem przez orkiestrę wojskową hymnu państwowego i I Brygady zakończyła się uroczystość.

We wtorek 19 bm. odbyła się o godz. 7 rano pobudka orkiestr po ulicach miasta. O godzinie 9-tej odbyły się nabożeństwa w kościele katedralnym, nowej synagodze i w templum. W nabożeństwach w nowej synagodze oraz templum brali udział przedstawiciele władz państwowych, wojskowych, sądownictwa, gminy żydowskiej, rabinatu, organizacji sjonistycznej, Samsonu, kombatantów żydowskich, Agudy, inwalidów żydowskich, żyd. dziatwa szkół państwowych, „Safa Berura“ i „Jabne“, oraz wielkie tłumy publiczności. W nowej synagodze modły odprawił kantor p. Rosenblatt wraz z chórem pod batutą p. Künstlera, a przemówienie okolicznościowe wygłosił p. prof. Wachtel. W templum zaś modły odprawił kantor p. Weinberg, a kazanie wygłosił rabin Dr M. Weissmann. Oba nabożeństwa zakończyły się odśpiewaniem hymnu państwowego i Hatikwy.

Po nabożeństwie w kościele katedralnym p. płk. Broniowski udekorował Krzyżem Zasługi ppłk. Kwapniewskiego i kpt. Rycerza, zaś bronzowym Krzyżem Zasługi plut. Turaja i sierż. Rudkę. Następnie przemówił do zebranych strzelców p. insp. Tomaszkiewicz, poczem nastąpiło odebranie ślubowania strzelców i strzelczyń.

Po nabożeństwach odbyła się defilada oddziałów wojskowych, Przysposobienia wojskowego dozorców więziennych, pocztowców, kolejarzy i różnych szkół. Ponadto brały udział w defiladzie różne związki a m. n. strzelcy, harcerze, legjoniści, gimnazja państwowe i prywatne, oraz gimn. „Safa Berura“, Legja inwalidów, inwalidzi żydowscy, Legjon Młodych. Z. Z. Z., straż pożarna, drużyny ratownicze LOPP. w pełnem umundurowaniu i wiele innych.

O godz. 12 odbyła się w sali kina „Marzenie“ uroczysta akademja, zagajona pięknem przemówieniem sso p. Grzybka, który w podniosłych słowach przedstawił koleje walki Marszałka Piłsudskiego o Niepodległość Polski, oraz Jego zbawienną dla Polski działalność w dobie obecnej. Nastąpiły produkcje 16 pp. pod batutą por. Krudowskiego oraz deklamacja leg. Teodora Mestera, poczem chór Tow. Muzycznego pod batutą p. prof. Tabkowskiego odśpiewał „Sztandary na Kremlu“ i I Brygadę.

Popołudniu odbyły się przedstawienia w kinach „Marzenie“ i „Apollo“, akademja dla bezrobotnych w lokalu przedszkola przy ul. Nowodąbrowskiej, urządzona przez ZPOK., strzelanie na strzelnicy małokalibrowej o odznakę P. O. S., urządzone przez związek strzelecki. Ponadto odbyły się zawody gier sportowych, odczyt p. inż. Gabiela n. t. „Życie i czyny Marszałka Piłsudskiego“ w świetlicy b. ochotników A. P., oraz akademja w świetlicy PPW. staraniem pocztowego P. W.

We środę 20 bm. odbył się w sali Sokoła staraniem ZOPK. hołd dzieci Pierwszemu Marszałkowi Polski.

v.

Zakład hydro-elektryczny w Rożnowie nad Dunajcem

Bliska realizacja budowy rożnowskiej centrali elektrycznej wymaga poinformowania szerszej publiczności, już to spowodu sąsiedztwa powiatu, jak też i znacznych aspektów gospodarczych dla naszego miasta. Mianowicie przez wybudowanie centrali elektrycznej zakrojonej na olbrzymią skalę w zachodnio-europejskiem znaczeniu, w Rożnowie za Zakliczynem, Tarnów będzie miał możność korzystania z prądu elektrycznego, uzyskanego przez siłę wodną, skutkiem czego prąd ten będzie znacznie tańszy od prądu uzyskanego przez elektrownie cieplikowe.

Projekt zakładu, wykonany przed kilkunastu laty przez prof. Dra Pomianowskiego przewiduje zamknięcie doliny zaporą, w malowniczej i sławnej z centrum sekty arjańskiej w Polsce, kotlinie Dunajca w t. zw. pętli Rożnowskiej. Nawiasem dodajemy, że w analogiczny sposób rozwiązano problem hydrocentrali elektr. Rutenberga nad Jordanem.

Obecnie przeprowadza się z ramienia władz wodnych badania geologiczne podłoża, analizy odkrywek i badania laboratoryjne obu zboczy Dunajca.

Na długości około 4 i pół km tworzy Dunajec silny załom około 180°, o naturalnym spadzie rzeki 4 m wysokim. Przez przebicie skały w załomie w t. zw. pętli Rożnowskiej 2-ma krótkimi tunelami lub sztolniami po 220 m długości i spiętrzenie Dunajca przez zalew okolicznego terenu w górę wsi Rożnowa, otrzyma się zbiornik wodny, zamknięty zaporą i jazem, o efektywnym spadzie 16 m wys.

To spiętrzenie wody i jej odprowadzenie 2-ma sztolniami umożliwi uzyskanie średniej mocy dziennej około 10.000 KW albo w roku 50 miljonów kilowatgodzin, przy 8-godzinnym ruchu zakładu hydro-elektrycznego. Moc zakładu będzie mierzyć około 36.000 HP.

Główne części projektu są: 1) Zapora stała z jazem ruchomym. 2) Zbiornik wodny magazynujący 6 i ćwierć miljona m³ wody, zamknięty zaporą. 3) 2 tunele doprowadzające wodę ze zbiornika do turbin. 4) Hala turbin i generatorów. 5) Budynki administracyjne i gospodarcze.

W krótkości są poniżej opisane części składowe zakładu i tak: Zapora stała 9 m wys. i jaz ruchomy na 4 m wys. spiętrzają wodę normalną Dunajca, a górną ruchomą częścią jazu, pozwalają na przepływ wielkich wód w okresach powodziowych.

Mechanizm poruszający ruchome części jazu odbywa się przy pomocy elektromotorów. Zapora sama oparta jest na prawym brzegu Dunajca o skalistą opokę, na lewym zaś płaskim opierać się ona będzie o wał ziemny, szerokości korony 8 m, wykonany w przedłużeniu zapory na skalistym fundamencie i na wewnętrznem jądrze betonowem. Celem zabezpieczenia racjonalnej gospodarki rybnej, utworzone będą pasaże dla ryb, a zwłaszcza dla wędrujących łososi.

Zbiornik zamknięty zaporą i jazem będzie długi na 8 km i w najszerszej części 1 km szeroki, tak, że pojemność jeziora w ten sposób utworzonego, wyniesie przeszło 6 miljonów metrów kubicznych wody.

Dwie równoległe do siebie sztolnie w odległości osiowej 40 m i długości około 220 m posiadają profil elipsy o wymiarze osi 9 x 6 m i spad wody brutto 16.50 m. Sztolnie wybite będą w skale sposobem tunelowym z obudową betonową, o grubości ścian 45 cm.

W hali turbin i generatorów projektuje prof. Dr Pomianowski w pełnej rozbudowie 6 turbin pionowych propelerowych po 6 000—6.400 HP i 6 generatorów, sprzężonych bezpośrednio z turbinami, jako 2 grupy po 3 jednostki, usytuowane naprzeciw każdego wylotu tunelowego.

W przedłużeniu hali maszym zgrupowane będą budynek administracyjny, magazyny, warsztaty itp.

Wykonanie tak olbrzymiego dzieła wymagać musi wykupna tysięcy morgów lasów i roli, kilkudziesięciu budynków mieszkalnych i gospodarczych, oraz rekonstrukcji dróg i mostów.

Przewód wysokiego napięcia pierwotnie projektowany na 130 km łączy Nowy Sącz, Tarnów, Mościce, Kraków i Wieliczkę i zasilany będzie rezerwą cieplikową elektrowni w Mościcach, oraz w dalszym widoku centralami węglowemi powiatu chrzanowskiego. Produkcja zakładu w ten sposób pokrywać może zapotrzebowanie całej południowo-zachodniej połaci Polski wraz z Zagłębiem Dąbrowskiem.

Inż. M. Reich

Wojna chemiczna

(Dokończenie).

Rozróżniamy obronę indywidualną i zbiorową. Do obrony przeciw gazom toksycznym mamy dwa sposoby:

A) izolacyjny: odosabnia się drogi oddechowe od powietrza skażonego tak, jak nurek izoluje swoje płuca od wody morza; to znaczy: oddycha się w aparacie hermetycznie zamkniętym, który zaopatrzony jest w sztuczną atmosferę przez wytwarzanie tlenu. W ten sposób dostaje się całkiem pewną obronę przeciwgazową, bez względu na rodzaj i stężenie gazu bojowego. Przyrząd ten składa się z butli stalowej z tlenem, worka połączonego z butlą itd. Przyrządy są ciężkie (5—7 kg.), drogie, krępujące i stosunkowo łatwo się psują. O masowem zaopatrzeniu ludności w takie aparaty mowy być nie może, gdyż są zbyt kosztowne.

B) sposób filtracyjny obrony osobistej oparty jest na zasadzie odkażania powietrza zakażonego tak, że płucom doprowadza się powietrze oczyszczone. Do tego służy maska przeciwgazowa. Systemem filtrującym przy masce jest pochłaniacz wprost przyczepiony do maski, albo skrzynka filtrująca o większej pojemności, noszona na plecach lub piersiach, złączona z maską wężem gumowym. Pochłaniacz wypełniony jest ziarnkami węgla i specjalnemi substancjami chemicznemi. Maska właściwa zrobiona z płótna impregnowanego gumą i tłuszczem. Maski przeciwgazowe są pod wieloma względami niewygodne. Utrudniają oddychanie, w atmosferze bardzo zagazowanej mogą być bezskuteczne; maska musi spowodu delikatnego materjału być ciągle pielęgnowana i utrzymywana w stanie elastyczności. A cena maski robi ją przy tej nędzy, jaka u nas panuje niedostępną dla szerszej ludności. Wchodzą one dlatego tylko w rachubę dla oddziałów ratowniczych sanitarnych, straży ogniowej, policji.

Dla obrony przed działaniem gazów parzącożrących potrzebne są ubrania ochronne z specjalnego płótna, impregnowanego oliwą. Te ubrania są drogie i dlatego i one wchodzą tylko w rachubę dla wyżej wymienionych oddziałów.

W praktyce będzie największą rolę odgrywała obrona zbiorowa bez masek, zapomocą specjalnych w tym celu przygotowanych pomieszczeń zwanych schronami. Schrony mogą być z filtrem i bez filtru. Schron bez filtru wystarczy na tyle czasu, na ile pozwoli znajdujące się w nim czyste powietrze. Na schrony przeciwgazowe nadają się ubikacje na wyższych piętrach, ponieważ gazy bojowe, cięższe od powietrza, trzymają się nisko. Musimy jednak uwzględnić też możliwość ataku bombami kruszącemi, a przeciwko tym lepsze są schrony w piwnicach, chyba że dachy domów są z odpowiednio odpornego betonu. Na schron należy wybierać pokój, posiadający jaknajmniej drzwi i okien. Aby izolować pokój od atmosfery zewnętrznej niezbędnem jest uszczelnienie podłóg, ścian, sufitu, okien i drzwi. Wszelkie otwory jak przewody kominowe, kanały wentylacyjne, trzeba zabić lub zalepić gliną.

Filtr może być w postaci skrzyni napełnionej substancjami oczyszczającemi powietrze zagazowane. Do skrzyń tych jest dostosowana ręczna pompa ssąca, która przez tą skrzynię ssie powietrze do chronu.

Oprócz wymienionych środków potrzebne są do obrony przeciwgazowej drużyny z odpowiednim sprzętem. Członkowie drużyn muszą być fachowo wyszkoleni, by mogli nieść pomoc we wszystkich okolicznościach. Praca drużyny będzie ciężka i odpowiedzialna, dlatego też do drużyn powinni należeć ludzie zdrowi, silni i dobrze wyszkoleni.

Tak jak obrona powietrzna, tak też obrona przeciwgazowa jest samoobroną. Każda jednostka musi być przygotowana do obrony. Nie może ona być ograniczona do kroków podjętych przez władze państwowe. Przygotowanie obrony w walce chemicznej wymaga czasu, pieniędzy a przedewszystkiem organizacji. Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej ujęła tę akcję i dokłada wszelkich sił i starań, by hasła gotowości do obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej znalazły powszechne zrozumienie. Dlatego w szeregach Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej nie powinno zabraknąć ani jednego obywatela, któremu własne życie i życie najbliższych jest miłe.

Dr W. Mandel

Purim w Tarnowie

Tarnów słynął zawsze z hucznych uroczystości purimowych. Któż nie pamięta korowodu masek przesuwających się przez ulice miasta w dniu święta?

Tegoroczne święto Purim nosiło na sobie piętno kryzysu, biedy i nędzy żydowskiej. Maski prawie nie było widać na ulicy. Widać było tylko grupki żebraków i biednych, którzy tworzyli „kooperatywy" i wspólnie w trójkę lub piątkę spieszyli się od domu do domu po datek purimowy. Tegoroczny napływ proszących o jałmużnę prześcignął wszystkie dotychczasowe lata. Tu i ówdzie przesuwały się postacie podupadłych kupców i rzemieślników, którzy w pojedynkę, dyskretnie odwiedzali bogatszych współobywateli wystawiając rękę po datek purimowy, który przed rokiem sami dawali hojną dłonią.

Takie oto „przewarstwowienie" z kupca, rzemieślnika w proszącego o datek purimowy staje się coraz częstsze i liczniejsze. Coraz to inne zawody zajmowane przez Żydów przedstawiają istne cmentarzysko. Bogaty, wesoły Tarnów żydowski, ten Tarnów z rozwiniętym handlem i przemysłem, był w dniu tegorocznego święta Purim bardzo smutny. Widmo głodu zaglądnęło nie do jednego pokoju pięknie umeblowanego.

Podziękowanie WPanu Drowi Feiwlowi

za umiejętną i sumienną pomoc lekarską przy porodzie z komplikacjami u mojej żony, jakoteż za troskliwą, pełną poświęcenia opiekę, oraz akuszerce WP. Schiffowej za pomoc i opiekę wyraża najserdeczniejsze podziękowanie **Józef Kornilo**

Z okazji zaręczyn koch. siostry Dory Holländer z p. Nisenem Gesangem z Chrzanowa składają najserdeczniejsze gratulacje **Hanka, Josek i Lezer**

Z ruchu „Hanoar Hacijoni"

V zjazd Rady Naczelnej pol. ruchu Hanoar Hacijoni

Na 18 i 19 bm. została zwołana do Warszawy sesja Rady Naczelnej polsk. ruchu Hanoar Hacijoni. Na porządku dziennym były między innemi następujące zagadnienia:

a) omówienie sytuacji w Jiszubie i zadań ruchu Hanoar Hacijoni w Erec,

b) ustalenie wytycznych działalności Hanoar Hacijoni w światowym związku,

c) ujednostajnienie systemu pracy w gniazdach i okręgach (przygotowanie ruchu do egzaminów, kolonij letnich,

d) problemy hachszary i kibucu.

Porządek dzienny: poniedziałek 18 bm. 1) Otwarcie — Sz. Rogoziński, 2) W obliczu rzeczywistości palestyńskiej — I. Steiger, 3) Sytuacja w ogólnym sjonizmie w przeddzień XIX kongresu — K. Rosenblatt, 4) Sytuacja w ruchu i wytyczne pracy na przyszłość — Sz. Pacanowski, 5) Dyskusja.

Wtorek 19 bm. 2-gi dzień posiedzenia 1) Problemy kibucu — I. Goldstein, 2) Zasady naszego wychowania — Sz. Bergman — Noami Auerbach, 3) Irgunej Cofim — D. Kartuz, 4) My a fundusze i instytucje sjońskie — M. Skidelski, 5) Sprawozdanie z działalności Resortu Wydawniczego — J. Stieglitz, 6) Osiedlenie kibucu w Kirjat Anawim — I. Steiger, 7) Wnioski i uchwały.

Z komendy Galilu tarnowskiego „Hanoar Hacijoni"

Iton Motzkin. Ukazał się drugi numer gazetki młodszej warstwy galilu tarnowskiego. Gazetka ta zawiera artykuły, stojące na wysokim poziomie, a napisane zostały przez członków tegoż plutonu.

Staraniem resortu wydawniczego przy komendzie galilu tarnowskiego ukazał się igeret o „Purim".

Wieczorynka w Hanoar Hacijoni

W dniach 16 i 17 bm. odbyły się w lokalu org Hanoar Hacijoni wieczory literacko-humorystyne o bogatym programie. Na specjalne wyróżnienie zasługują: numer solowy, wykonany przez Tośkę Herbstman p. t. „Kol Nidre", „Legjon ulicy" i „Kukuryku" z udziałem najmłodszego utalentowanego artysty Maksia. Dobrze wypadły numery p. t. „Wiec tragarzy", „Der berdyczywer tramwaj" i „Paszport" z udziałem tow. Reina, Seidenówny, Fingermanówny, Schüsslerówny, Celnikówny, Heubergerżanki i Ansübla.

Symbolicznie ujęty finałowy obraz palestyński „Mi ani" zakończył te miłe udane wieczory. Reżyserja spoczywała w ręku p. N. Walda, który również brał udział w kilku numerach. Efektowne dekoracje wykonał H. Engelberg. Akompanjował dobrze Janek Westreich.

Wieczór purimowy

We wtorek dnia 19 bm. odbył się w lokalu plugi Hanoar Hacijoni nadzwyczaj miły wieczór purimowy, połączony z wspólną kolacją członków plugi i zaproszonych gości.

W wieczorze brali udział członkowie komitetu lokalnego, opieki nad Lachszarami oraz kierownictwa org. młodzieży.

Przy sutym, smacznie i pięknie zastawionym stole spędzono w miłym i serdecznym nastroju kilka godzin wśród tańców i śpiewów.

Z wydawnictw

Ukazał się 7-my numer dwutygodnika młodzieży ogólno-sjonistycznej „Hanoar Hacijoni", który zawiera. Na posterunku — Nie tędy droga do pokoju — Plebiscyt w Palestynie — Mowa prof. Weizmana w Nahalal — Ogólny sjonizm - to młodzież — V zjazd rady naczelnej polskiego ruchu Hanoar Hacijoni — Rasizm w świetle nauki — Dr Pfeferbaum — Wymowa cyfr — Perec Smoleńskin (50-lecie śmierci) — J. Trief — Pionierowi jedności ogólnego sjonizmu w uznaniu — Komenda naczelna Hanoar Hacijoni wyraża solidarność i hołd tow. Drowi Chometowi za Jego nieugiętą walkę o konsolidację ogólnego sjonizmu — Zygzaki... — Uchwały eur. centrali Weltverbandu — Ruch arabski w r 1934 — M. Asaf (Tel-Awiw) oraz bogatą kronikę ruchu.

Organ ukazuje się 10-go i 25-go każdego miesiąca.

Budżet miasta Tarnowa na rok 1935-36

Leży przed nami preliminarz budżetu miasta Tarnowa na okres od 1 kwietnia 1935 do 31 marca 1936. Obejmuje on dwa działy: budżet administracyjny i budżet przedsiębiorstw miejskich Pobieżny tylko przegląd cyfr, zawartych w preliminarzu budżetowym nasuwa pytanie: Gdzież są oszczędności w gospodarce miejskiej? Gdzie są te tak nakazywane i konieczne w okresie kryzysu oszczędności? Toć to było hasłem dzisiejszej większości Rady miejskiej, która wskazywała na „rozrzutną" gospodarkę poprzednich z wyborów pochodzących „partyjnych" zarządów miejskich.

Przejdźmy kolejno poszczególne cyfry i rodzaj wydatków, a otrzymamy szczegółowy obraz obecnej gospodarki miejskiej. Otóż wydatki zwyczajne budżetu administracyjnego preliminowane są na r. 1935/36 na kwotę 1.277.783 zł, gdy na rok 1934/35 ustaloną była suma tych wydatków na kwotę 1.205.518 zł.

Na co chce się obrócić sumę wydatków zwyczajnych w kwocie 1.277.783 zł?

Otóż na wydatki osobowe, a więc na uposażenia prezydenta i 2 wiceprezydentów, na uposażenia stale zatrudnionych pracowników zarządu ogólnego, na płace pracowników zatrudnionych czasowo, na 10 proc. dodatek komunalny do uposażeń pracowników, na ubezpieczenia różne pracowników miejskich, na różne emerytury, pensje wdowie i sieroce, pośmiertne, odprawy, dary i łaski, zapomogi dla emerytów, na dodatkowe wynagrodzenia dla zawodowych członków zarządu miejskiego — no i na zapomogi i remuneracje za konieczne prace w godzinach nadliczbowych — preliminowano na rok 1935/36 łączną kwotę 244.901 zł.

Na wydatki zaś rzeczowe, jak: utrzymanie lokali biurowych, wydatki kancelaryjne, ogłoszenia w gazetach, telefony, prenumeraty pism, umeblowanie biur, utrzymanie auta osobowego, koszta jazd służbowych w mieście, djety i koszta podróży poza Tarnowem, wydatki reprezentacyjne, koszta sądowe i egzekucyjne, umundurowanie woźnych i inne — preliminowaną jest łącznie kwota 55.500 zł, przyczem ze względu na oficjalnie głoszoną tendencję zaprowadzania daleko idących oszczędności szczególnie w gospodarce samorządów warto przytoczyć, że w tym dziale wydatków rzeczowych przeznaczono kwotę 10.000 zł na same wydatki kancelaryjne, jak przybory do pisania, druki i obwieszczenia, kwotę 7.300 zł na telefony, a więc na abonament, rozmowy pozamiejscowe, nadzór nad centralką, płaca telefonistki — kwotę 1000 zł na umeblowanie biur, kwotę 4.200 zł na utrzymanie auta osobowego (w r. 1934/35 ustalono ten wydatek na kwotę 2000 zł) — no i kwotę 1.200 zł na koszta jazd służbowych w mieście (tramwajami i innemi pojazdami), wreszcie kwotę 2000 zł na wydatki reprezentacyjne.

Bogaty i zamożny obywatel ma ładnie umeblowane mieszkanie, ma swój własny pojazd, ma kilka telefonów, utrzymuje telefonistkę, wydaje dużo na cele reprezentacyjne, munduruje służbę, prenumeruje dużo pism, jednem słowem żyje wygodnie i ładnie. Ale zato biedny obywatel, który w dodatku jest zadłużony i musi grosz do grosza składać, nie jeździ tramwajem ani autem, zadawalnia się biurem jako tako umeblowanem, nie zatrudnia telefonistki, o ile ma w biurze telefon, nie czyni wydatków zbytecznych na reprezentacje itd.

Czy miasto Tarnów może pozwolić sobie na gospodarkę prowadzoną na wzór tego bogatego, zamożnego obywatela? Obywatele m. Tarnowa odczuwają na własnej kieszeni ciężar takich wydatków, jak koszta jazd służbowych, telefony i wydatki reprezentacyjne i tp. Przejdźmy kolejno dalsze rubryki budżetu. Otóż na utrzymanie budynków dochodowych przewidziany jest wydatek w kwocie 34.000 zł, zaś na utrzymanie gruntów kwotę 2.700 zł, a na pokrycie deficytu rzeźni preliminowano kwotę 59.298 zł (w r. 1934/35 na ten sam wydatek ustalono tylko kwotę 19.417 zł) no i na pokrycie deficytu tramwaju, utrzymywanego przez obecny zarząd miejski, tylko ze względów prestiżowych, preliminowana jest na rok 1935/36 kwota 43.090 zł.

A może miasto nasze nie tylko pokrywa deficyty rzeźni i tramwaju, może nie tylko wydaje około 800 zł na same rozmowy telefoniczne, może spłaca długi? Otóż w sumie wydatków na budżet administracyjny wynoszącej kwotę 1,277.783 zł. rubryka wydatków na spłatę długów wynosi 128 482 zł. a w tej sumie mieści się aż kwota 12.298 zł na spłatę kapitału pożyczek długoterminowych, kwota 86.996 zł. na spłatę odsetek pożyczek amortyzacyjnych, kwota 3.188 zł. na odsetki od pożyczek nieamortyzacyjnych i kwota 26.000 zł. na inne wydatki, a więc na odsetki od weksli i otwartego rachunku, odsetki zwłoki od niezapłaconych rent pożyczkowych itp. kwota 25.000 zł, a na same koszta blankietów wekslowych kwota 1 000 zł.

Następują w budżecie zwykłe, konieczne wydatki na drogi i place publ. w sumie 90.000 zł, w tem na drogi i mosty państwowe 1.000 zł, na admininistrację dróg miejskich 10.900 zł, na utrzymanie dróg miejskich 78.100 zł (tą rubryką winni się zająć fachowcy bo stan dróg miejskich i ulic pozostawia dużo do życzenia).

Po rubryce „pomiary i plany rozbudowy miasta", w której figuruje kwota 21.500 zł, w czem mieści się suma 6.500 zł jako część płacy jednego mierniczego w zakł. asan. oraz kwota 15.000 zł na kontynuowanie zdjęć, niwelację, poligonizację, materjały techniczne, fotografje i t. d. następuje dział VI budżetu: oświata. Wydatek na oświatę preliminowany jest mniej więcej w sumie odpowiadającej kwocie przewidzianej w rubryce wydatków na spłatę odsetek od pożyczek. Otóż na spłatę odsetek pożyczek amortyzacyjnych preliminowana jest kwota 86.996 zł, zaś na oświatę (na szkolnictwo powszechne) 50-ciotysięczne miasto Tarnów preliminuje w swoim budżecie kwotę 86.900 zł, a więc prawie tyle ile miasto wydaje na odsetki tylko od jednego rodzaju pożyczek.

Na rozmowy telefoniczne zarząd preliminuje kwotę 7.300 zł, zaś na subwencje na cele oświaty przewiduje się aż... 1.000 zł.

Ale budżet nietylko płaci odsetki i pokrywa deficyt rzeźni i tramwaju. Dział VII budżetu zawiera rubrykę „kultura i sztuka" i na tę „kulturę i sztukę" w Tarnowie preliminuje się na r. 1935/36 kwotę 5.500 zł.

Dział VIII „zdrowie publiczne" zawiera rubrykę z kwotą 96.650 zł, dział IX „opieka społeczna" preliminuje w tej rubryce kwotę 112.400 zł, w czem mieści się pozycja 6 000 zł dla zakładu sierót żydowskich (zredukowano dotacje o 500 zł), wreszcie następują działy popierania rolnictwa, popierania przemysłu i handlu, bezpieczeństwa publicznego i różne jeszcze inne wydatki.

Oto pobieżny tylko przegląd cyfr budżetowych po stronie wydatków. Nie chcemy obecnie zająć się szczegółowem omówieniem całego budżetu. Chcemy tylko wskazać na okoliczność, że preliminarz budżetowy, przedłożony przez zarząd miejski na r. 1935/36 nie różni się niczem od preliminarzy budżetowych swoich poprzedników komisarycznych z lat ubiegłych, a w szczególności jest budżet ten całkiem podobny do preliminarza budżetowego tego komisarza rządowego, którego gospodarkę napiętnowała onegdaj Rada miejska jako rozrzutną.

Mimowoli czytając suche cyfry preliminarza budżetowego na rok 1935/36 przypominają się nam słowa p. premjera prof. L. Kozłowskiego wypowiedziane niedawno w Sejmie przy ekspose na temat rządowej polityki gospodarczej. „Wybujałości i przerosty budżetów samorządu są w bardzo wielu wypadkach rezultatem gonienia za popularnością i chęcią popisania się ze strony różnych lokalnych działaczy. Jakaś doktryna, fikcja, czy fałszywa ambicja kierownika samorządu pogrąża dany samorząd w długi i wydatki, kładące się ciężarem nie do zniesienia na ogół płatników".

O takich wydatkach kładących się ciężarem nie do zniesienia na ogół płatników, świadczy chyba najlepiej preliminowany w budżecie wydatek w sumie 43.090 zł. na pokrycie deficytu tramwaju, utrzymywanego tylko ze względów „prestiżowych".

Dr Chomet

Unieważnia się zgubioną kartę przemysłową wydaną przez Starostwo w Tarnowie na nazwisko Chune Juda Nath.

Podziękowanie

WPani Dr Bloch-Merzowej

za umiejętne przeprowadzenie ciężkiej operacji i zupełne wyleczenie mnie z poważnej choroby, oraz za troskliwą pełną poświęcenia opiekę w czasie choroby składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie

Józef Handgriff

Budowa domu czynszowego dla robotników

W niedzielę dnia 10 bm. bawiła w Tarnowie komisja, złożona z pp. dyr. Strzeleckiego oraz inż. Piotrowskiego z Warszawy, jakoteż insp. Czarneckiego i inż. Zakrzewskiego z krakowskiego wojew. komitetu Fund. Pracy, która badała w związku z powziętą już przez Radę miejską uchwałą możliwości terenowe, a co zatem idzie — możliwości udzielenia kredytu na rozpocząć się mające jeszcze w bieżącym sezonie budowlanym prace około budowy bloku wielomieszkaniowego, w którym znajdzie pomieszczenie kilkadziesiąt rodzin robotniczych. Komisja w towarzystwie pp. prezydenta miasta Dra Brodzińskiego, wiceprezydenta Mgra Kołodzieja oglądnęła na miejscu stojące do dyspozycji tereny, położone na Pogwizdowie i wybrała jako najbardziej odpowiedni jeden z nich, na którym wznoszą się już dwa bloki mieszkalne domów czynszowych miejskich. Prawdopodobnie koszt projektowanej budowy wyniesie około 136.000 zł. Projekt został opracowany na miejscu i o ile zostanie zatwierdzony — czego należałoby życzyć sobie z racji jego szczególnego przystosowania do potrzeb lokalnych — budowa tak pożytecznego i potrzebnego nowego dużego objektu mieszkalnego rozpocznie się w najbliższym czasie.

Obok projektowanego domu znajdować się będą działki ogródkowe i boisko dla dzieci.

Z ruchu spółdzielczego

Przy licznym udziale członków odbyło się w niedzielę 17 marca br. V zwyczajne walne zgromadzenie Spółdzielczego Tow. Wzajemnego Kredytu pod przewodnictwem p. Hullesa, prezesa Rady Nadzorczej.

Na wniosek Rady Nadzorczej walne zebranie uchwaliło podzielić czysty zysk za rok 1934 w kwocie 13.661.18 zł. w sposób następujący: na fundusz zasobowy przelano kwotę 10.561.18 zł., a na cele społeczne przeznaczono resztę w kwocie 3.100 zł.

Ważne dla wyjeżdżających do Palestyny

Kursy zawodowo-techniczne przy organizacji ogólnych sjonistów „Hechaluc-Haleumi" w Polsce przystępują w najbliższym czasie do założenia nowych oddziałów celem przygotowania kandydatów wyjeżdżających do Erec do samodzielnej pracy zawodowej w charakterze rzemieślników lub techników.

Uruchomione zostaną dwa wydziały: budowlany i elektro mechaniczny. Wydział budowlany obejmuje dwie sekcje 1) rzemieślniczą i techniczną. Sekcja rzemieślnicza obejmuje murarstwo, budownictwo betonowe, żelbetonowe i posadzkarstwo. Zadaniem zaś sekcji technicznej będzie przygotowanie fachowe słuchaczy do prowadzenia robót jako technicy budowlani, meljoracyjni i drogowi.

Zaś kurs elektro-mechaniczny obejmuje wyszkolenie elekro-monterów i ślusarzy-mechaników. Nauka prowadzona będzie przez inżynierów specjalistów, a praca praktyczna przez majstrów-instruktorów. Przy kursach istnieje internat. Kurs zawodowy trwa 2—3 miesięcy, a techniczny 4 miesiące. Kursy rozpoczynają się z początkiem kwietnia.

Szczegółowych informacyj udziela się po otrzymaniu znaczka poczt. za 25 gr. Cena prospektu wynosi 40 gr. Adres: Kursy zawodowo-techniczne przy org. „Hechaluc-Haleumi" w Polsce Warszawa, Miedziana 3.

Międzynarodowy konkurs skrzypcowy

im. Henryka Wieniawskiego

Z okazji stuletniej rocznicy urodzin mistrza Wieniawskiego odbył się w Warszawie międzynarodowy konkurs im. Henryka Wieniawskiego.

Do konkursu stanęły pierwszorzędne siły artystyczne z całego świata.

Członkowie sądu konkursowego przyznali pierwszą nagrodę Prezydenta Państwa 15-letniej francuzce Ginette Neveu. Miasto Warszawa obdarzyło młodocianą artystkę skrzypcami, a rodzina Wieniawskich srebrnym puharem.

Młoda lauretka Ginnete Neveu wystąpi w Tarnowie staraniem biura koncertowego Seidena w sali lustrzanej Kasy Oszczędności w niedzieię dnia 24 marca br.

Zwolnienie ruchomości od egzekucji

Minister sprawiedliwości wydał okólnik w sprawie zgłaszania praw osób trzecich przy prowadzeniu egzekucyj ruchomości.

Zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, dłużnik powinien wymienić komornikowi przy zajęciu te ruchomości, względem których służy osobom trzecim prawo żądania zwolnienia ich od egzekucji, ze wskazaniem adresu tych osób. Ponieważ wykonane tego przepisu posiada doniosłe znaczenie zarówno dla wierzyciela jak i dla osób trzecich, minister sprawiedliwości zarządził, aby komornicy dokonywując zajęcia ruchmości wzywali dłużnika lub obecne przy zajęciu z jego ramienia osoby do spełnienia tego obowiązku.

W wypadkach gdy dłużnika przy zajęciu nie było, należy przesłać mu odpis protokołu z jednoczesnem przypomnieniem o obowiązku wskazania wymienionych osób.

W razie odmowy udzielenia wyjaśnień lub stwierdzonego następnie udzielenia wyjaśnień świadomie fałszywych, komornicy powinni zgłaszać do sądu odpowiednie wnioski o nałożenie na dłużnika grzywny.

Minister sprawiedliwości polecił prezesom i kierownikom sądów oraz sędziom prowadzącym sprawy egzekucyjne czuwanie nad ścisłem przestrzeganiem przez komorników postanowień tego okólnika.

Sprostowanie

Złośliwi ludzi świadomie i celowo szerzą po mieście fałszywe pogłoski, jakoby na kolonji letniej urządzanej przez nas w Rabce, wydatkowano na dorożki 460 zł.

By tym niecnym bredniom kres położyć, stwierdzamy niniejszem, że na dojazdy lekarzy i dzieci do kąpieli wydano łącznie nie 460 tylko 22 zł.

Komitet Rodzicielski przy szkołach „Safa Berura“ w Tarnowie

Nowy zarząd LMK.

Onegdaj odbyło się walne zebranie obwodu Ligi Morskiej i Kolonialnej w Tarnowie. Sprawozdanie złożyli pp. prof. Wojciechowski, Kosacz i Mgr. Chodyniecki. Po dyskusji i udzieleniu absolutorjum ustępującemu zarządowi wybrano nowy zarząd w następującym składzie: pp. prof. Wojciechowski, ppłk. Kwapniewski, Mgr. Chodyniecki, sso Kusiba, kier. Kosacz, Dr Klein, inż. Studnicki, ks. prał. Bulanda, dyr. Machalski, mjr. Żarek i Wachtel. Zastępcy pp. Korkiewicz, Elget, Dr Klimczyk, Steranka i mjr. Węgrzyński. Do komisji rewizyjnej weszli pp. płk. Gwoleziani, Mgr. Kołodziej i prof. Krakowski; ich zastępcami są pp. Godowski i prof. Krzanowski.

Ze sportu

Inauguracja sezonu piłkarskiego.

Metal—Tarnovia 1:0

Łatwe i w pełni zasłużone zwycięstwo Metalu nad wicemistrzem okręgu krakowskiego. Wynik powinien właściwie brzmieć 2:0 dla Metalu, gdyż sędzia p. Ungar nie uznał prawidłowo strzelonej bramki po pauzie, przyznając w zamian rzut karny, którego zawodnik Bryg nie wykorzystał.

Obydwie drużyny wystąpiły w odmłodzonych składach, przyczem narybek Metalu okazał się bardziej wartościowym. Gra nieinteresująca i na niskim poziomie stojąca rozczarowała licznie zebraną publiczność.

Ge-Be

Sékcja strzelecka Ż. T. G. S. „Samson“ zawiadadamia, że turniej zimowy ukończył się dnia 17 bm. Dnia 23 bm. strzelanie nie odbędzie się z powodu przygotowań do zabawy purimowej.

Sezon letni strzelania rozpocznie się w najbliższych dniach na boisku Samsonu.

VI Targi Katowickie

Staraniem Izby Handlowej w Katowicach odbędą się w czasie od 5 maja do 10 czerwca br. VI Targi Katowickie w Katowicach.

Targi w ośrodku wielkiego przemysłu, które będą przeglądem towarów krajowych i rodzimej produkcji niewątpliwie wzbudzą wielkie zainteresowanie sfer handlowych i przemysłowych, tembardziej, że ceny stoisk są przystępne, by umożliwić udział w tych rocznych targach.

Wszelkich informacyj udziela Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach, ul. Stawowa 14.

Imi N. N. 1.90, Natan Wild 4.82, Samson za telegramy 9.80, ślub Apfelbaum - Spielvogel 1.30. Razem zł 11.10.

Wykaz Ndarim

Dr Schenkel 5 zł. **Po 3 zł:** Majer Zins, Roman Jortner. **Po 2 zł:** Perlberger, Volkmann, Ch. Ehrlich. **Po 1 zł:** Wigdor Weiss, Fenichel, Ezriel Bieberstein, Israel Leinwand, Salamon Chomet, Katz, Ch. L. Siedlisker, Benjamin Jasse, Kaller, dyr. Dr Rosenbusch, Leib. **Po 0.50:** Isak Grünspan, Moses Blumenfeld, Ch. Gänger, Moses Lichtinger, Henoch Faber, Isak Bloch, W. B. Schiff, E. R. Laub, Dawid Engländer, Benjamin Faber, Jakób Reich, Moses Weiss, Ch. Fleischer, Rubin Fenichel, Berl Zweig.

Ndarim Nowej Bóżnicy, zebrane przez p. Henryka Fluhra: Wilhelm Spiro 5.20, Herman Fluhr 5. **Po 3 zł:** Emil Gans, Salamon Wurzel, M. D. Lion, Grün. **Po 2 zł:** Majer Weiss, Józef Holländer, Israel Koch, Spielman, Hochner, Feiwel Koch, Benzion Umański, Maurycy Feld, Moses Katz. **Po 1 zł:** Korngold, Freireich, Postrong, Moses Spiro, Holzapfel, S. Silberstein, Mann, Herman Basler, Simon Koch, Samuel Feigenbaum, Schönberg, Blond, Dawid Landman, Israel Reich

Ślub Vogelfang — zebrane przez tow. Jakubowicz-Schneider 6.85, ślub Schidlow — zebrane przez tow. Weiser 1·30, ślub Blumenkranz — zebrane przez tow. Neustadt-Wienerówne 11·20, ślub Weiss— zebrane przez tow. Feuerównę-Celnik 22.65, ślub Röwitz — zebrane przez tow. Wienerownę 3.10.

KOMUNIKATY

Referendarz tut. Starostwa p. Gołkowski Bogumił został zamianowany wicestarostą w Mielcu.

Bnej Sjon. Piątek 22 marca br. godz. 8 wieczór pogadanka II grupy z aktualji sjonistycznych.

Sobota 23 bm. godz. 4·30 popoł. plenarka z referatem tow. Manna.

Poniedziałek 24 bm. godz. 9 wiecz. pogadanka III grupy n. t. „Perec Smoleńskin“.

Wtorek 25 bm. godz. 8 wiecz. pogadanka IV grupy nt. „Jak się kształtował ustrój społeczny“ c. d. godz. 9 wiecz. pogadanka V grupy n. t. „Plebiscyt w Palestynie“.

Środa 26 bm. godz. 9 wiecz. pogadanka III grupy z palestynografji.

Czwartek 27 bm. godz 8 wiecz. pogadanka IV grupy n. t. „Człowiek w Palestynie“, godz. 9 wiecz. pogadanka V grupy n. t. „Organizacja sjonistyczna po śmierci Herzla“.

Walne zgromadzenie Ezry Chalucom odbędzie się w niedzielę dnia 24 bm. o godz. 6 wiecz. w lokalu organizacji sjonistycznej, pl. Kazimierza W. 3. Prawo udziału mają płatnicy Ezry, zaś organizacje młodzieży, płacący na Ezrę, mają prawo wysłania po 2 delegatów.

Wizo. We wtorek 26 bm. o godz. 5 popoł. odbędzie się w lokalu przy ul. Żabnieńskiej 8 herbatka bridżowa. Goście mile widziani. Sala dobrze ogrzana. Wstęp 60 gr.

Dnia 30 bm. urządza Wizo dancing w lokalu org. sjon.

Baalej Melacha Datijim. W sobotę 23 bm. o godz. 3 30 pop. wygłosi w lokalu przy ul. Lwowskiej 4 tow. Mojżesz Weissmann referat n. t. „Frakcje a zmiany w tekście szekla“. Goście i sympatycy mile widziani.

Brith Jeszurun. W sobotę 23 bm. o godz. 2·30 pop odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Tuchowskiej 4 referat tow. J. Pfiastra z Krakowa n. t. „w 15-letnią rocznicę śmierci J. Trumpeldora“.

Brith Hasmonaim. W sobotę 23 bm. o godz. 8 wiecz. zbiórka grupy z pogadanką br. M. Schijowitza.

Unja Sjon.-Rewizjonistów. W niedzielę 24 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w sali czytelni im. Nordaua bankiet z okazji wyjazdu tow. A. Siedliskiera do Erec. Wstęp dla zaproszonych gości.

Drugi i ostatni występ Idy Kamińskiej na czele swego świetnego zespołu odbędzie się dziś w piątek 22 bm. w sali Sokoła. Wielka artystka wystąpi w sztuce Winniczenki „Macierzyństwo“ (Mutterschaft), w której odtwarza kreację godną zobaczenia. Zespół składa się z pierwszorzędnych sił sceny żydowskiej, jak: Tara-Ruth, D. Szapiro, Melman, Ginzberg, Reinglas, Rotszajn, Meisler i inni. Własne dekoracje. Początek o godz. 9 wieczór. Bilety przez cały dzień w księgarni p. Fenichla i od godziny 7 przy kasie w Sokole.

Znaczenie poczty. Celem zaznajomienia szerokich kół miasta Tarnowa ze znaczeniem poczty ze szczególnem uwzględnieniem nowych udogodnień pocztowych — odbędzie się w dniu 28 marca br. o godz. 6 wiecz. w sali świetlicy Pocztowego Przysposobienia Wojskowego (obok głównej poczty) odczyt na powyższy temat, którego prelegentem będzie p. Mr. Marjan Jędral, delegat Dyr. Poczt. i Telegr. w Krakowie. Ze względu na ważność aktualnych zagadnień, mających ścisły związek z życiem gospodarczem, zaprasza się jaknajszersze koła do wzięcia udziału w wymienionym odczycie i zainteresowaniem się różnemi udogodnieniami i ulepszeniami, które poczta wprowadziła.

II. Doroczna Biało-Niebieska Noc Purima odbędzie się w sobotę 23 bm. w salach hotelu City. Początek o godz. 9 wiecz. Dwie orkiestry. Bar. Konkursa taneczne. Wybór królowej piękności. Osoby, które przez przeoczenie nie otrzymały zaproszeń, zgłoszą się po odbiór tychże w dniu zabawy przy kasie.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

Drukiem I. Engelberga w Tarnowie